

BOŽENA NĚMCOVÁ: **JE-LI SPRAVEDLNOST NA SVĚTĚ, ČI NE**

Je-li spravedlnost na světě, či ne.

Pohádka.

Byli dva bratři, jeden dobrý, hodný, druhý zlý a bezbožný. — Když jim otec umřel, vzal si zlý bratr statek a dobrého z něho vyhnal; i šel dobrák žalovat, ale nic si nevyžaloval. — »Ach, milý človíčku, na světě není spravedlnosti«, říkali mu lidé.

»Přece je spravedlnost na světě«, říkal vždy dobrý bratr, ačkoliv se mu bídě vedlo a zlému bratru dobře, ačkoliv máloco dobrého i od jiných lidí užil. — Když ten zlý bratr slyšel, že chudý bratr chválí spravedlnost, velice se tomu divil, kterak ošizený ubohý může chváliti spravedlnost, které se mu nejméně dostalo. — I ponoukal lidi, aby mu nedávali práce, aby ho vyháněli od sebe, a namluvil o něm bezbožných řečí, aby ho každý nenáviděl. Chtěl ho připraviti na mizinu, aby viděl, zda bude ještě potom zastávati spravedlnost.

Stalo se; dobrý, hodný bratr upadl do takové bídy, že neměl ani sobě, ani dětem co do úst dáti. Nemoha si již jinak pomoci, šel k bratrovi prosit o kousek chleba:

»No, pojď, dám Ti kousek chleba«, řekl bratr a uchopiv ho kázal, aby nu vyloupli oči. — Vyloupali mu tedy oči a zavedli jej pod sloup spravedlnosti. »Nuž, hle«, pravil mu zlý bratr, »zda ještě řekneš, že je na světě spravedlnost?«

»Ach, věru, přece je«, odpověděl ubohý slepec.

»Nuž, až někdy budeš zase mít zdravé oči, tedy budu věřit, že je spravedlnost« a nechav bratra seděti pod sloupem spravedlnosti, odešel. — Když bylo o půlnoci, přiletěli dva havrani a sedli si na sloup. — Pravil havran havranu: »Což, bratře, ve světě slýchat?« —

»Byl jsem v jednom městě, kde vody nemají«, pravil druhý havran, »kdyby skálu při městě otevřeli, měli by vody dosti, ale nemůže jim to nikdo povědět, a tak musí ti lidé žízni zahynout.« — »Nuž, bratře, vždyť i tu, deset kroků vpravo bokem jest studánka a v ní taková divotvorná voda, že kdokoliv, třeba byl i od narození slepý, jak si oči pomáčí, hned nabude zraku«, pravil druhý havran. Když si to pověděli, zašuměli křídly a uletěli. —

Chudý slepec rozuměl každému slovu, a když havrani uletěli, vstal, šel deset kroků vpravo bokem a hmatal po studánce, až ji našel. — Namazal si oči — a hle — viděl. — Nešel domů, ale šel do onoho města, kde neměli vody, aby jim pomohl. — Když tam přišel a ohlásil se, že jim poví, kterak by dostali vody, byl s náramnou radostí vítán a král mu slíbil bohatou odměnu. I pověděl jim, aby onu skálu otevřeli, a že budou míti vody dosti. — Ihned se dali do práce, a jak skálu otevřeli, mocný pramen z ní vyprýštil. — Král odměnil bohatě chudého na penězích, i pěkného koně mu daroval. Přijel chudý slepec domů na koni, bohat a vidoucí. První jeho cesta byla k bratru. Všecko mu pověděl a nakonec dodal: »Hle, bratře, přece je spravedlnost na světě a na věky bude.«

Bratr neřekl nic, ale hnětlo ho to, a k půlnoci téhož ještě večera šel pod sloup spravedlnosti a tam si sedl, mysle si, čeho bratr dobyl, že i on si dobude. — O půlnoci přiletěli tíž dva havrani. — Sotva dosedli na sloup, pravil jeden: »Nic neříkej, bratře, neboť nás tu, když jsme tu posledně byli, někdo poslouchal.« — »Však se můžeme podívat«, řekl druhý a hned sletěli dolů, a našedše tam zlého bratra, vyklovali mu oči, křídly ho utloukli a tělo jeho v drápech po poli roznošili. — Ani památky po něm nezůstalo. Ale dobrý bratr jeho žil i v bohatství spravedlivě a šťastně až do smrti.

Naše ženy,
dívky české,
po Lanolu
budou
hezké.

